

[Sonja Albrink]

lovforslaget, og da Kristeligt Folkepartis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg samtidig meddele, at de også støtter forslaget.

Bjarne Ørum (RV):

Hvis jeg da ellers får lov til det, må jeg sige som et venligt menneske og repræsenterende et parti, der vel ikke ligefrem er krigerisk, at Det Radikale Venstre kan tilslutte sig lovforslaget; så meget mere som jeg har indtryk af, at det ikke er ministres eksplosive muligheder, der er tale om i dag.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg vil godt sige tak til samtlige ordførere, også til hr. Tom Behnke, fordi han repræsenterede en anden mening.

Jeg tror nok, man må sige, at når det drejer sig om eksplosivstoffer, er der en særlig begrundelse for, at myndighederne uden videre får adgang til at tjekke, om tingene nu også er, som de skal være.

Det er rigtigt, som hr. Tom Behnke sagde, at jeg under drøftelserne om våbenloven lovede, at der ville komme en generel drøftelse om ransagning. Ifølge lovprogrammet skulle vi også have fremsat et lovforslag om ransagning i denne samling, og der var lavet meget forarbejde. Men netop fordi der i regeringspartiernes kreds var tvivl om, hvor langt man kunne gå, kom der ikke noget forslag frem til Folketinget, før fristen for fremsættelse udløb. Vi skal i stedet have det frem, når vi ses til efteråret, netop fordi man skal bruge tiden internt i regeringspartierne – og ikke bare mellem regeringspartierne, men også inden for regeringspartierne – til at drøfte, hvor grænsen går, for at man kan forlange hemmelig ransagning.

Problemet er, at på den ene side er man modstander af begrebet hemmelig ransagning, men på den anden side står vi nu over for en stigende organiseret kriminalitet på en række områder, hvor der virkelig kunne være grund til at foretage hemmelig ransagning. Det er afvejningen af de to modsatte synspunkter, vi ikke helt har kunnet finde frem til, men det kommer i løbet af sommeren, og så får vi en diskussion her i Folketinget. Det er derfor, det er udskudt, for som hr. Tom Behnke sagde før, og som jeg tror, at både hr. Helge Adam Møller og fru Inge Dahl-Sørensen har sagt, er der faktisk brug for at få afvejet, hvor der er grund

til at foretage hemmelig ransagning, og hvor man ikke kan gøre det. Det er ikke noget let spørgsmål, men det betyder ikke, at vi skal afstå fra at tage stilling til det. Vi bruger blot lidt længere tid til at finde vore egne ben.

Tom Behnke (FP):

Tak for bekræftelsen af, at vi får lejlighed til at tage en generel diskussion.

Jeg ved ikke, i hvor høj grad regeringen tager udgangspunkt i hr. Peder Sass' vurdering af, i hvilket omfang man skal have politistatsmetoder. Men jeg hæftede mig ved, at ministeren nævnte, at diskussionen står om, i hvilke tilfælde man skal have en ransagningstilladelse eller en kendelse for at kunne gå ind og ransage, og hvor man kan gå ind og lave en hemmelig ransagning. Ministeren sagde, at med den stigende organiserede kriminalitet, vi ser, kan der være områder, hvor det er nødvendigt at have en mulighed for hemmelig ransagning.

Jeg vil godt spørge ministeren: Er det tilfældet i de virksomheder, som forslaget omhandler? Er det den stigende organiserede kriminalitet, de virksomheder repræsenterer, og er det derfor, det er nødvendigt med hemmelig ransagning hos dem?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Klart nej. Det er ganske enkelt, fordi de stoffer kan ryge i luften ved et uheld.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om konfliktråd.

Af Ebba Strange (SF) m.fl.

(Fremsat 28/1 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Erling Olsen):

Lovforslaget, der er fremsat af SF, lægger op til en forsøgsordning med behandling af straffesager i konfliktråd, og denne konfliktrådsbehandling skal være et alternativ til det sanktionssystem, vi kender i dag.

Jeg er helt enig i, at det er vigtigt, vi hele tiden overvejer, om det strafferetlige system er tidssvarende og effektivt, eller om der bør ske ændringer, og efter min opfattelse er det i den forbindelse af stor betydning, at vi overvejer alle fornuftige alternativer til frihedsstraf. Kan vi erstatte frihedsstraffen med andre velegnede sanktioner, bør vi gøre det.

Det foreliggende lovforslag lægger imidlertid op til en meget vidtgående forsøgsordning med konfliktråd, og ordningen er bl.a. mere omfattende end den ordning, vi kender fra Norge. Der lægges således op til, at straffesager, der ellers ville resultere i fængselsstraffe i op til 1 år, skal kunne afgøres i konfliktråd. Jeg synes, at der her er grund til at pege på, at ca. 90 pct. af alle ubetingede fængselsstraffe er på under 1 år og dermed i princippet vil være omfattet af ordningen, og det er næppe rigtigt, at man på denne måde som udgangspunkt lader en forsøgsordning omfatte langt den største del af alle straffesager. Jeg kan i den forbindelse nævne, at det ifølge den norske ordning er strafbare forhold af mindre alvorlig art – typisk sager, der ikke afgøres med frihedsstraf – der kan blive behandlet i konfliktråd.

Der er også grund til at sætte spørgsmålstegn ved de former for forbrydelser, der skal kunne behandles i konfliktrådet. Efter min opfattelse bør man være tilbageholdende med at lade f.eks. alvorlige voldssager eller narkotikakriminalitet afgøre på denne måde.

Det forhold, at forsøgsordningen skal omfatte relativt alvorlig kriminalitet, indebærer desuden, at forbrydelsens offer i særlig grad kan føle det som en byrde at være ansvarlig for, om gerningsmanden ifalder straf, og også i et vist omfang – som følge af reglen om registrering i Kriminalregistret – for gerningsmandens fremtidige erhvervsmuligheder. Det kan

være en stor yderligere belastning, hvis offeret for en alvorlig forbrydelse på denne måde skal træffe afgørelse om gerningsmandens fremtid. Principielle grunde taler også imod at lade forbrydelsens offer få denne beføjelse. Normalt lader vi jo ikke strafspørgsmålet for den mere betydningsfulde kriminalitet afhænge af den forurettedes beslutning, og hertil kommer, at det vil kunne opleves som en urimelig ulighed i reaktionssystemet, når spørgsmålet om straf for gerningsmanden til en forbrydelse kommer til at afhænge af, om der kan findes et offer for gerningsmandens kriminalitet, og om offeret er villig til at medvirke ved konfliktrådsbehandling.

Når forsøgsordningen også skal omfatte den alvorlige kriminalitet, medfører det desuden, at der opstår risiko for, at offeret for en forbrydelse udsættes for et mere eller mindre udtalt pres for, at forbrydelsen skal afgøres i konfliktrådet. Det vil således kunne forekomme, at en person, der har været udsat for vold fra et familiemedlems side, f.eks. ægtefællen, lader sig overtale til, at forbrydelsen afgøres i konfliktråd. Der vil måske endda være risiko for, at voldsmænd eller andre kriminelle, der tilhører en mere fast eller organiseret gruppe, søger at presse offeret til at medvirke til sagens behandling i konfliktråd.

Der lægges desuden op til, at en sag, der er afgjort ved en overholdt konfliktrådsaftale, ikke skal registreres i Kriminalregistret. Men da ordningen som nævnt også omfatter den alvorlige kriminalitet, er denne regel næppe hensigtsmæssig. Det er f.eks. vigtigt ved politiets efterforskning af nye overtrædelser, at politiet også kan registrere oplysninger om forhold, der er afgjort ved en vellykket konfliktrådsbehandling, i Kriminalregistret.

Endelig vil jeg pege på, at forslaget lægger op til, at en straffesag skal kunne behandles og afgøres i konfliktråd, uden at den pågældende er sigtet for forholdet, og uden at forseelsen erkendes. Her må jeg for det første advare imod at iværksætte retsskridt mod en mulig gerningsmand, uden at den pågældende gives den retsbeskyttelse, som en sigtelse er udtryk for. Desuden virker det ikke velbegrunder at lade en sag afgøre ved konfliktråd, hvis der er tvivl om skyldsspørgsmålet, f.eks. hvis den pågældende nægter sig skyldig. Der er tale om en reaktion på et strafbart forhold, og en sådan

[Justitsministeren]

reaktion må – uanset sit indhold – forudsætte, at der ikke foreligger rimelig tvivl om skyldsspørgsmålet.

Selv om jeg således som udgangspunkt er positiv over for grundtanken i lovforslaget, kan der rejses en række væsentlige og afgørende indvendinger imod den foreslåede ordning. De positive elementer i forslaget – at ofret gøres mere synligt, og at offer og gerningsmand får mulighed for at mødes – kan efter min opfattelse godt tilgodeses på en anden og bedre måde end ved den foreslåede model. Jeg kan her nævne, at regeringen i forbindelse med den såkaldte voldspakke vil iværksætte en forsøgsordning med konfrontation i konfliktråd. Denne ordning skal ikke træde i stedet for sædvanlig retsforfølgning, men være et supplement hertil. Jeg kan henvise til den beskrivelse af ordningen, som fremgår af lovforslag nr. L 78 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og offererstatningsloven, som jeg fremsatte den 18. november 1993.

Det korte af det lange er, at vi er positive over for grundtanken og prøver den i det små, nemlig i forbindelse med voldspakken. Så ser vi på, hvilke erfaringer vi indhenter, og hvis de bliver positive, kan vi gå videre i den retning, som SF's forslag peger mod.

Holger Graversen (S):

SF foreslår et 3-årigt forsøg med såkaldte konfliktråd, som skal bruges som alternativ til de kendte strafformer.

Konfliktrådets formål er, at man vil forsøge at føre gerningsmand og offer sammen til en fælles behandling eller analyse af gerningen – eller kriminalitetsepisoden, om man vil – og forsøge at mægle mellem de to parter.

Der er mange gode tanker i SF's forslag, og vi ved også, at man har gode erfaringer fra andre lande, bl.a. Norge. Det er godt, at SF bringer sådanne anderledes forslag på bane, for man kan vel ikke påstå, at man har alt for gode erfaringer med de kendte fængselsstraffe.

Men når det er sagt, vil jeg også føje til, at jeg ikke helt forstår, hvorfor SF fremsætter forslaget nu, kun ca. 3 måneder efter at justitsministeren og regeringen har foreslået et lignende forsøg, nemlig antivoldspakken fra november 1993. I denne pakke foreslår vi en række ultraditionelle midler taget i brug til en bedre forebyggelse og bekæmpelse af voldskriminalite-

ten i vort samfund. Konfliktrådet er blot et af disse elementer, og jeg vil godt føje til, at i modsætning til, hvad mange tror, kan konfliktrådet være til stor gavn for både offer og gerningsmand.

Vort forslag er ikke så vidtrækkende som SF's, og i forsøgsperioden er det tænkt som et supplement til andre straffe. Frivillighed er det bærende i både SF's og vort eget forslag, men SF ønsker, at ordningen skal køre direkte under domstolene, hvorimod vores ordning forsøges oprettet i SSP-regi.

Det undrer os lidt, som ministeren også var inde på, at SF ville lade konfliktrådet træde i stedet for fængselsstraffe af helt op til 1 års varighed; det er ikke nogen helt sjælden straf i Danmark. SF foreslår også brug af frivillige mæglere, og det bliver svært at kombinere disse to ting, for vi tror ikke på, at det kan lade sig gøre med de mange sager, der vil blive tale om. Men der er mange gode tanker bag SF's forslag, og når vi efter en forsøgsperiode eventuelt skal lovgive om konfliktrådet, har jeg ikke noget imod, at vi også ser på SF's forslag. Vi er altså positive over for det.

SF skriver i den skriftlige fremsættelse bl.a.:

»Da justitsministeren fremlagde sin såkaldte voldspakke i efteråret 1993, optrådte der et forslag om at gøre forsøg med konfliktrådsmodellen. Forslagsstillerne mener, at dette nu bør følges op, og fremsætter derfor et sådant forslag.«

Jeg synes, det er en lidt søgt begrundelse for at fremsætte forslaget nu. SF har naturligvis lov til det, men som sagt finder vi det lidt mærkeligt, netop nu hvor regeringen er ved at udforme sit eget forslag.

I øvrigt vil jeg henvise til ministerens udmærkede bemærkninger om sagen, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig.

Helge Adam Møller (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Vi finder det urimeligt og forkert, at alvorlig kriminalitet, som kan medføre straf på op til 1 års fængsel – og det gælder jo, som ministeren nævnte for 8 minutter siden, for 90 pct. af al den kriminalitet, der begås i Danmark – kan klares med et par mæglingssåder og en aftale. Vi mener også, at det ville være utrolig forskelligt, hvordan kriminelle, som begår nøjagtig

[Helge Adam Møller]

den samme forseelse eller forbrydelse, bliver straffet. Det ville nemlig komme an på, om offeret for den kriminelle handling er et mere eller mindre »venligt« menneske.

Lad mig tage et eksempel: Kører en spritbilist mig ned og kvæster mig alvorligt, ønsker jeg, at han skal straffes, og at han skal straffes med fængsel, sådan som reglerne er i dag. Jeg mener ikke, jeg kan acceptere, at der bare sker en mægling. Men kører nøjagtig den samme spritbilist en af forslagsstillerne ned og kvæster vedkommende alvorligt, må man gå ud fra, at forslagsstillerne synes, det er i orden, at man holder et par mæglingmøder og laver en aftale, så vedkommende ikke kommer i fængsel. Det vil sige, at forbryderen slipper uden fængselsstraf, og en sådan retstilstand, hvor man behandler to nøjagtig ens forseelser vidt forskelligt, så den ene får adskillige måneders fængsel og den anden ingen fængselsstraf, finder vi helt uacceptabelt.

I det hele taget er det vores grundholdning, at kriminalitet normalt ikke er noget, man skal kunne snakke sig fra; tværtimod. Og sagt ligeså synes vi heller ikke, det er rimeligt, at offeret for den kriminelle handling skal forholde sig til, om han eller hun vil møde gerningsmanden. Jeg tror, det mange gange vil lægge et ganske stort pres: at man, selv om man ikke har lyst til det, går ind i mæglings- og konfliktråd og skal møde gerningsmanden adskillige gange, på trods af at det er noget, man overhovedet ikke har lyst til. Jeg ved selvfølgelig godt, at der står, det skal være frivilligt, men jeg tror, der vil komme et ganske stort og urimeligt pres på et betydeligt antal ofre.

Som jeg startede med at sige, og som det også klart er fremgået under de sidste 3 minutter, kan vi ikke støtte lovforslaget; men vi vil selvfølgelig under udvalgsbehandlingen meget nøje studere de erfaringer, der måtte være fra andre lande. Der er nævnt et antal lande – uden at der dog står noget nærmere om, hvad erfaringerne er – og hvis der på enkelte områder vedrørende det, man kunne kalde småkriminalitet, er helt entydigt gode erfaringer, vil vi ikke afvise, at der på nogle få begrænsede områder kan gennemføres en forsøgsordning.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Lovforslaget om etablering af konfliktråd bygger givetvis på gode hensigter og ønsker

om alternativer til det etablerede retssystem, men til trods for de gode hensigter er der en række forhold, der gør, at Venstre ikke kan tilslutte sig forslaget.

I fremsættelsestalen fremhæves det, at forsøg med konfliktråd var en del af regeringens såkaldte voldspakke fra efteråret. Det er her værd at bemærke, at voldspakken ikke lagde op til, at konfliktråd skulle være erstatning for den traditionelle retsforfølgelse.

Vi tvivler meget på, at konfliktråd vil være en fornuftig mulighed i lige netop voldssager. Tværtimod har vi vedvarende gjort det klart, at vi ønsker en stramning af gældende retspraksis, når det gælder voldskriminalitet. Vi mener, at mange borgeres retsfølelse krænkes, når de ser en voldsmand blive løsladt efter endt afhøring og først komme til afsoning lang tid efter voldshandlingen. Det er positivt, at SF erkender, at de lange ventetider i retssystemet er uacceptable, men vi mener ikke, at konfliktrådsbehandling af en voldsforbrydelse vil rette op på borgernes krænkede retsfølelse. Voldsmanden vil stadig gå frit omkring, indtil en eventuel aftale ligger klar i konfliktrådet.

I Venstre har vi desuden betænkeligheder ved oprettelsen af konfliktråd, idet det vil aflede opmærksomheden fra andre og mere væsentlige problemer inden for det retspolitiske. Der er ting, som vi mener bør have en langt højere prioritet, bl.a. en bedre indsats mod voldskriminaliteten, og når SF udtrykker ønske om at tage større hensyn til ofre, forstår vi ikke, hvorfor SF ikke vil være med til at tillade en begrænset brug af anonyme vidner, specielt i voldssager. Men når det gælder indbrudstyverier, hærværk og lignende forseelser, vil et konfliktråd måske være en god løsning, og derfor burde man måske udvælge bestemte typer forbrydelser, hvis man vil lave en forsøgsordning med konfliktråd.

Tom Behnke (FP):

Selv om regeringen er i gang med en voldspakke og nogle initiativer, synes jeg ikke, at man skal skose SF for dette lovforslag. Tværtimod vil jeg gerne takke SF for det, for det er et frisk pust i hele den debat om vores sanktions-system, der kører i øjeblikket. SF foreslår en udbygning af sanktionsmulighederne, og SF har præciseret, at der er tale om en ordning, som skal være frivillig for begge parter, altså

[Tom Behnke]

både gerningsmanden og offeret. Men ikke nok med at det skal være frivilligt at påbegynde en konfliktrådsløsning; også under mæglingen kan man springe fra. Når det endelige skrift, om jeg så må sige, er udarbejdet, kan en hvilken som helst af parterne springe fra og sige: Den går ikke, det var mere, end vi havde regnet med, så vi lader sagen gå tilbage til ganske almindelig retsforfølgning. Det vil sige, at begge parter skal være enige og være indstillet på, at det er sådan, man skal løse problemet.

Det er også væsentligt i SF's forslag, at der kun tales om kriminelle handlinger mellem to private personer; at modellen altså ikke kan bruges i de tilfælde, hvor det offentlige er indblandet. Det leder mig frem til at spørge: Skal det offentlige overhovedet blande sig i en konflikt mellem to personer? Hvis en person udfører en kriminel handling mod en anden, hvor kommer det offentlige så ind i billedet? Hvis de to parter internt kan finde ud af at få bilagt striden, måske finde en løsning på problemerne og få en aftale om, hvordan man skal forholde sig fremover, hvorfor skal det offentlige så overhovedet blande sig i den strid? Det er en strid mellem to helt private personer. Det var de spørgsmål, jeg stillede mig selv, og det var på den baggrund, jeg fandt, at det er et positivt forslag.

Men lad mig så sige, at jeg heller ikke er tilhænger af, at vi tillader, at der kan indføres mægling i sager, der kan give helt op til 1 års fængsel, for så er der tale om en grad af kriminalitet, der er så grov, at vi må sige, at det offentlige er nødt til at træde til og de sædvanlige sanktioner skal benyttes.

Jeg er helt enig i, at specielt i voldssager vil det være problematisk at indføre mægling, især hvis der er tale om grove voldssager. Men hvis der er tale om, at to naboer har været oppe at skændes lidt og har slået hinanden oven i hovedet med et eller andet, så er det jo ikke sikkert, at det vil være den bedste sanktionsform at sætte den ene i fængsel. Det kunne være, at den bedste sanktionsform eller den bedste løsning ville være, at man satte sig til bordet og fik mæglet og talt om, hvori problemerne bestod, og hvordan de kunne løses, så situationen ikke gentager sig en anden gang. For det, vi i virkeligheden vil med vores straffesystem, er jo at undgå, at det sker igen, og undgå, at andre skal gøre det samme.

Lad mig så sige vedrørende § 7 om registreringen i Rigsregistraturen: Der er jo sager, hvor man når at opdatere personerne som anholdte og sigtede, inden man har fundet frem til, hvem offeret er – f.eks. i hærværkssager. Det vil sige, at dér kommer vi i en situation, hvor personen allerede er blevet registreret, og SF skriver i bemærkningerne, at man hverken skal registreres før eller efter mæglingen. Det kan godt give nogle problemer i nogle konkrete sager.

Vedrørende § 10 om vidnefritagelse, hvis man har deltaget i en sådan mægling som bisidder, vil jeg gerne sige, at jeg godt kunne forestille mig en situation, hvor gerningsmanden ser sit snit til at tage kronvidnet med som bisidder til en mægling, hvorefter kronvidnet ikke kan bruges, hvis offeret så på et tidspunkt springer fra og vil have en almindelig retslig vurdering af sagen og af spørgsmålet. Det synes jeg ikke er rimeligt. Kunne man ikke lave en ordning, som præciserede, at bisidderne ikke må udtale sig om, hvad der er sket under mæglingen, men kun skal forholde sig til den viden, de havde, inden mæglingen begyndte?

De indsigelser, som justitsministeren er kommet med, er væsentlige indsigelser, som jeg glæder mig til at høre SF's svar på. Jeg er helt sikker på, at det vil indgå i udvalgsbehandlingen, og lovforslaget kræver en meget, meget grundig udvalgsbehandling, før vi kan nå frem til en eventuel stemmeafgivning.

Men som sagt: Fremskridtspartiet går positivt ind i arbejdet, og vi ser gerne, at lovforslaget kommer med i en eller anden form, eventuelt i regeringens voldspakke.

Sonja Albrink (CD):

Det er vist ikke nogen hemmelighed, at CD's og SF's retspolitik på nogle områder ligger langt fra hinanden, og det gælder også det forslag, som vi her behandler.

Sådan som SF har formuleret sit lovforslag, synes der at ske et brud med de grundlæggende retsprincipper. Hvordan skal en person kunne forhandle om en forligsmæssig aftale vedrørende en forbrydelse, som han ikke erkender at have begået? Er det ikke et grundlæggende princip, at en tiltalt i en straffesag er uskyldig, indtil det modsatte er bevist? Er det så efter SF's opfattelse rigtigt at behandle personen, som om han har begået forbrydelsen,

[Sonja Albrink]

ved at sætte ham til et forhandlingsbord for at gøre skaden god igen?

Det er klart, at samfundets sanktion for en begået forbrydelse må være af en karakter, som er både specialpræventiv og generalpræventiv, det vil sige, at indsatsen både skal forebygge gerningsmandens fremtidige tilbagevenden til ny kriminalitet, opfylde kravene til det øvrige samfunds retsfølelse og virke generelt afskrækkende for en ny kriminalitet.

Hvorvidt frihedsstraf er den bedste straf-form, skal vi ikke diskutere her. Vi vedtog for nogen tid siden en udvidelse af muligheden for at anvende samfundstjeneste, og i et lovforslag fra justitsministeren åbnes der mulighed for konfrontation i konfliktråd som supplement til en almindelig straf. Så der er allerede i dag oplæg til alternative strafformer, som skal stå alene eller fungere sammen med almindelige straffe.

Derimod mener jeg ikke, at konfliktråd kan erstatte frihedsstraf eller andre almindelige straffe. Efter min mening kan et konfliktråd ikke opfylde kravet om at sikre en tilstrækkelig specialpræventiv løsning. Udfaldet af en konfliktråds-mægling kan ikke med sikkerhed give en tilstrækkelig konsekvent løsning til, at den virker forebyggende mod fremtidig kriminalitet. Men et konfliktråd kan i kombination med almindelige strafformer være en del af en specialpræventiv indsats.

Endelig kan et konfliktråd alene slet ikke opfylde kravene til at være en generalpræventiv sanktionsform. Dels er der ingen offentlighed i konfliktrådet, og dels vil en konfliktråds-mægling i almindelighed ikke blive opfattet som en konsekvent og håndfast reaktion og vil derfor krænke retsfølelsen, og konfliktrådet vil ikke være tilstrækkeligt til at virke afskrækkende for en ny kriminalitet.

Som jeg indledte med at sige, kan CD ikke støtte SF's lovforslag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Sonja Albrink har af gode grunde mange ordførerskaber. Det har vi fuld forståelse for.

Fru Sonja Albrink sagde, at en tiltalt er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, og at det så ikke er rimeligt, at man tvinger en tiltalt til at sætte sig til mæglingstbordet. Det er noget

vrøvl! Det fremgår klart og tydeligt af forslaget, at begge parter skal være indstillet på mægling, ellers finder der ingen mægling sted. Hvis en tiltalt ved med sig selv, at han ikke har gjort den gerning, han er sigtet for, vil han da under ingen omstændigheder sætte sig til mæglingstbordet; så vil han da kræve at få en ganske almindelig retssag, hvor han kan blive frikendt. Der skal to parter til, for at der kan mægles; så fru Sonja Albrink skulle prøve at læse forslaget igen.

Bjarne Ørum (RV):

Der skal såmænd også to parter til at være uenige.

Jeg har med rigtig stor interesse læst bemærkningerne til lovforslaget fra SF. Der er et par punkter, jeg godt vil drage frem.

Man siger, at begrundelserne for dette lovforslag om konfliktråd dels er at komme videre i den udvikling mod alternativer til frihedsstraf, som indledtes med indførelsen af samfundstjenesten, dels at aflaste domstolene og endelig at gøre forsøg med en anden måde at løse konflikter på end ved at straffe. Altså et nyt retsinstitut. Det synes jeg er meget spændende tanker i en retspolitisk debat og en retspolitisk sammenhæng.

Man peger på, at konfliktrådet skal være en metode, hvori der skal indgå det, man kalder mægling. Man siger jo – hvad jeg er meget enig i – at fremmedgørelsen over for straffeprocessen i dag ofte medfører mistillid, resignation og manglende respekt. Og det skulle sådan et mæglingstbord altså råde bod på.

Jeg er meget enig i de synspunkter, men – for der kommer altid et men – jeg er også meget enig i de synspunkter, som justitsministeren fremførte. Der er nogle ting, der skal være på det rene, hvis vi skal begive os ud på det her område.

For det første, er det jo en meget vidtgående forsøgsordning. Jeg mener også, den er for vidtgående i sit omfang, når vi ved, at det er 90 pct. af straffesagerne, det drejer sig om, men jeg synes også, den er for vidtgående, hvad angår arten af forbrydelser. Jeg mener helt bestemt – som justitsministeren også var inde på det – at voldssager og narkotikakriminalitet ikke hører hjemme i et sådant mæglingstbord.

Jeg mener bestemte også, at man skal være varsom med, at straffespørgsmålet kommer til at

[Bjarne Ørum]

afhænge af den foretagedes beslutning; det var lidt af det, hr. Tom Behnke var inde på. Der er jo også uligheden i reaktionssystemet, som der er peget på. Men det, jeg er mest bekymret over, er egentlig noget psykologisk, nemlig det pres, der kan blive for at få sagen afgjort i et konfliktråd. Der vil blive lagt et meget stort pres på nogle mennesker i visse situationer under visse omstændigheder, og dette pres synes jeg vi i hvert fald skal beskytte disse personer imod.

Jeg mener endvidere, at det med, at man skal være registreret i et kriminalregister, også skal gælde for de sager, der bliver løst ved en konfliktrådsbehandling. Det må også være med i politiets efterforskning i fremtiden, og man må ikke fratage politiet den mulighed.

Endelig taler man om retsbeskyttelsen for den sigtede. Det mener jeg bestemte også skal med, for så længe man ikke har anerkendt sin skyld, skal man vel ikke inddrages i nogle forhandlinger, som om man var skyldig.

Til gengæld vil jeg spørge fru Ebba Strange – og det er et spørgsmål, jeg har gjort mig visse tanker om: Hvem havde man egentlig tænkt sig skulle være mægler i et lokalområde? Jeg har prøvet at forestille mig, hvilke personer i et lokalområde der egentlig har den nødvendige integritet til at kunne optræde som mægler uden at være blevet presset forud, men også uden bagefter at få problemer i deres sociale virke i lokalsamfundet. Jeg ved ikke, om det kunne være en læge eller en præst. Det er jo som regel dem, man altid har ment var en slags opmænd i lokalsamfundene, når der var problemer med lovgivning og andet. Jeg spørger bare. Jeg kan ikke rigtig forestille mig, hvem der i moderne lokalsamfund skulle være velegnet til sådan en mæglingsrolle.

Intentionerne i lovforslaget synes jeg rækker meget langt og giver nogle fornuftige fremtidsmuligheder. Vi vil se meget positivt på det, men jeg synes, at de betænkeligheder, som også justitsministeren har givet udtryk for her i dag, må undersøges nærmere, og de skal da i hvert fald fjernes, før vi kan gå videre. Lad os nu se på forsøget med antivoldspakken; det synes jeg vi skal begynde med. Men ellers tilslutning til mange af de gode tanker, der ligger hos SF.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Selv om vi ikke kan støtte SF's lovforslag,

ligger der dog nogle gode tanker i det, som vi også har været inde på, da vi talte om vold, og der er dele af forslaget, som måske vil kunne bruges.

Forslaget er i hvert fald med til, at vi endnu en gang får sat fokus på vores store problemer omkring vold. Vi lever i et samfund, hvor dette at begå berigelseskriminalitet mange gange vurderes som et meget mere alvorligt problem – det er et alvorligt problem – end f.eks. vold er. Når mennesker får volden ind på livet, får de ofte et andet syn på den.

Jeg tror ikke, at man ved alvorlig vold kan sige, at voldsmanden slipper for straf ved, at parterne mødes, men der kunne jo tænkes nogle situationer, hvor begge parter måske havde lagt op til noget, og hvor man på den måde kunne få løst situationen. Men generelt kan man ikke. Jeg kommer også til at tænke på: Hvad nu, hvis man løser det på den måde og voldsmanden bagefter går hen og begår en alvorlig forbrydelse eller flere forbrydelser? Kunne man så have stoppet det ved i første omgang at have taget det alvorligt? Jeg synes, der er mange ting, som man bliver nødt til at drøfte og se på.

Men der er i hvert fald ét sted, hvor det måske nok kunne bruges, og det er, hvis begge parter er enige om det, f.eks. ved overfald, uden at der er sket særlig alvorlige ting. Her tænker jeg navnlig på unge, som kunne mødes med den ældre dame, de har taget tasken fra, og som de måske har været årsag til er faldet og er kommet til skade. Så kan man da se, hvad det egentlig er, man har gjort, og man kan måske derved få en forståelse af, at et ældre menneske også er en slags menneske og ikke bare en genstand. Så jeg mener, der er nogle gode tanker i dette.

Også hvis man f.eks. har begået hærværk, får man hermed en mulighed for at komme hen og reparere og gøre i stand, hvad man har forvoldt. Jeg tror, det mange gange vil have en meget stor virkning, at der ikke bare kommer en og rydder op efter én. Jeg ved, man har brugt det på nogle institutioner, hvor man har sagt: Du har nogle alternativer, du har en mulighed for at gøre det og det. På den måde undgår man ikke helt straf, men man får måske en formildende omstændighed ind.

Jeg synes, forslaget er godt på den måde, at det kan give os anledning til at drøfte nogle

[Inger Stilling Pedersen]

ting og se på, om der er noget af det, vi kan bruge i forbindelse med alle de øvrige tiltag, vi har gjort omkring volden i samfundet. Ét er i hvert fald vigtigt, og det er, at vi sætter alle kræfter ind for at bekæmpe volden. Den er ofte så meningsløs, og vi ved aldrig, hvem der bliver den næste den rammer, og hvilke tragedier der følger med.

Så vi går ind i udvalgsbehandlingen med en positiv indstilling til at se på problemerne.

Ebba Strange (SF):

Det er 5 eller 6 år siden, jeg sad ovre på Kriminalistisk Institut og for første gang for alvor diskuterede konfliktrådsløsninger. Der var repræsentanter for Norge, der var repræsentanter for Finland, der var repræsentanter for Justitsministeriet, Statsadvokaturen. Og så var der en repræsentant for DSB og en kriminolog, og det var egentlig dem, der havde lagt op til debatten. De havde at gøre med alle de unge mennesker, der gik og lavede hærværk på S-togene med graffiti og med at skære sæderne op, og havde tænkt på, om man dog ikke kunne lade dem reparere de S-tog i stedet for at give dem en anden straf. Og det syntes jeg selvfølgelig var frygtelig spændende.

Siden har jeg været meget optaget af det her og læst alle de forskellige rapporter fra fremmede lande, som er til at få, hvis man er interesseret i det, og da så justitsministeren – og nu kommer så mit svar til hr. Holger Graversen om, hvorfor jeg nævner det i min fremsættelse – havde konfliktrådsmodellen med i sin voldspakke, så tænkte jeg: Gad vide, om der er nogen, der overhovedet vil bruge konfliktråd i forbindelse med voldssager, for dér har man godt nok været i nærkontakt, og det er ikke sikkert, man bryder sig om at komme særlig meget mere i nærkontakt.

Der er under debatten her i dag blevet talt meget om vold. Jeg kan selvfølgelig ikke vide, hvor mange voldsmænd og voldsofre der ville ønske at bruge en konfliktrådsløsning, hvis det var muligt, men jeg tror personlig ikke, det ville være så forfærdelig mange. Det tror jeg faktisk ikke. Jeg vil ikke afvise, at der kan findes nogle eksempler, men i et værtshusslagsmål kan det kan være lidt tilfældigt, hvem der er blevet offer, og hvem der er blevet voldsmand, eller i nabostridigheder, det vil jeg slet ikke afvise. Men jeg tror i langt højere grad, det ville

blive brugt – hvis man havde lov til det i Danmark, og det er også de erfaringer, man har fra andre lande – i forbindelse med hærværk, indbrudstyverier, røverier og den slags ting, hvor man måske fra begge sider kan være interesseret i at få klaret sagen igennem et konfliktråd.

Når vi har valgt så høj en ramme som op til 1 års fængsel – og jeg tænkte nok, den ville støde an – så er det, fordi vi jo skulle finde en grænse. Da vi i SF havde set ministerens voldspakke, gik jeg til min baggrundsgruppe og sagde: Ved I hvad, nu vil jeg altså have lavet et forslag om konfliktråd, for nu synes jeg, tiden er inde. Nu har vi fået et regeringsskifte, og vi har dog i hvert fald en minister, som vil diskutere begrebet, og nu har jeg lyst til, at vi laver det. Og så satte vi os ned og lavede det. Det er selvfølgelig ikke perfekt – det er jo svært som privatpersoner at lave et lovforslag – men det indeholder de principper, som vi synes burde ligge til grund for sådan et konfliktråd.

Når vi satte grænsen så højt som ved 1 års fængsel, så er det jo ikke, fordi vi tror, at alle disse 90 pct. af straffesagerne vil blive henvist til konfliktrådet. Der skal jo eksistere en gerningsmand. Når vi har skrevet, at personen ikke skal have erkendt sin skyld, så er det, fordi han godt kan være sigtet for et eller andet, som han ikke erkender sig skyldig i; men han skal i hvert fald være gået så langt, at han siger: Ja, jeg havde noget med det at gøre, jeg var involveret på en eller anden måde, men jeg kan ikke erkende mig skyldig i den sigtelse. Så meget skal han jo eksistere som gerningsmand. Og på samme måde skal der også eksistere et offer, for ellers er det umuligt.

Jeg tror, det vil virke fremmed på folk i starten, og derfor tør jeg slet ikke skønne, hvor mange der eventuelt ville bruge den løsning.

Jeg ved godt, at man i Norge typisk bruger det i sager, som ikke giver fængselsstraf. Den diskussion har vi selvfølgelig været igennem, og vi har så valgt den model, som er skitseret i lovforslaget. Når vi ikke har undtaget vold og narko, men udtrykkeligt kun sædelighedsforbrydelserne og alt det med statens sikkerhed og alle de kapitler i straffeloven, så er det, fordi vi synes, at muligheden skulle være der. I modsætning også til andre lande er det jo knyttet til retterne, og derved har vi altså valgt, at det enten er politiet, anklagemyndigheden eller retten selv, som kan henvise.

[Ebba Strange]

Jeg vil gerne sige til alle dem, der har sagt, at man ikke skal tvinge folk – det var især fru Sonja Albrink og hr. Tom Behnke – at selvfølgelig er der da ingen, der skal tvinges ind i det her. Så er det helt håbløst. Det her er virkelig et forsøg på at tænke anderledes, at tænke alternativt, at tænke ikke i straf, men i konfliktløsning på en anden måde end gennem straf. Jeg takker i øvrigt meget hr. Tom Behnke, ikke blot fordi han har været inde og hjælpe mig med at svare på kritikken af forslaget, men også fordi han har givet det den opbakning, som jeg syntes var meget spændende at høre på.

Selvfølgelig er det utraditionelt i Danmark, fordi vores retssystem er så indarbejdet i os, som det er, og selvfølgelig kan vi risikere, at der kommer forskellige konfliktløsninger ud af lovovertrædelser, som er ens. Det tror jeg vi vil have svært ved at anerkende i starten. I øvrigt må vi nu sige, at hvis vi kun kender retternes afgørelse fra aviserne, kan vi også nogle gange synes, at der er ret stor forskel på, hvad man får for en lovovertrædelse i Hjørring, i forhold til hvad man får ved byretten i København. Større ensartethed er der jo heller ikke i de danske retsafgørelser. Men jeg mener ikke, at retfærdighed altid behøver at betyde, at alle behandles ens, men at det enkelte menneske føler, at det er blevet respekteret, at det er blevet ordentligt behandlet, at det er blevet hørt.

Justitsministeren sagde også, at offeret kunne føle det som en byrde. Ja, naturligvis kan offeret føle det som en byrde, og det er vel en af grundene til, at jeg ikke tror så meget på det i voldssager. Jeg har et lillebitte, meget beskedent sommerhus oppe i nærheden af Vesterhavet. Der har jeg haft indbrud nogle gange. Jeg ville forfærdelig gerne sætte et skilt på døren og sige: Kan du ikke komme, når jeg er hjemme næste gang, så vi kan få en snak om, hvad det er, du kommer efter? Det er jo ikke hærværksfolk, det er bare sådan nogen, der går ind. Som min datter sagde: Det er ved at blive et tag-selv-hus. Man går ind og tager, hvad man synes man har brug for. I sådan nogle tilfælde tror jeg vi ville have godt af at sætte os ned og snakke med hinanden om, hvad det dér er for noget.

Så selvfølgelig kan offeret i visse tilfælde føle det som en byrde, og derfor har vi selvfølgelig undtaget alle sædelighedssager. Men så skal han jo ikke gøre det. Hvis han virkelig fø-

ler, at det er en stor byrde, skal han lade være at gøre det.

Så er der presset, overtalelsen. Ja, men dér kommer så selve mæglingstinstituttet ind i billedet. Dér er det så mæglerens rolle at være helt sikker på, at aftalen er indgået frivilligt mellem to selvstændige parter – eller flere, hvis der er flere gerningsmænd eller flere ofre. Hvis ikke det er tilfældet, må han sige: Okay, så kan vi ikke mægle.

Så spørger hr. Bjarne Ørum, hvem det er, der skal være mæglere. Det er med vilje, vi ikke i lovforslaget har sat stillinger på og sagt, at det skal være læger og præster og socialrådgivere osv. Det eneste, vi har skrevet, er, at de skal opfylde de regler, vi stiller til nævninge og domsmænd, og så går vi ud fra, at det selv i Århus Kommune vil være muligt at finde sådan en gruppe mennesker, som vil være i stand til at påtage sig det job. Det tror jeg faktisk.

Der er også nogle, der siger, at gerningsmanden vil være dårligere stillet; jeg tror, det også var justitsministeren. Jamen hvis gerningsmanden bliver dårligere stillet, så må han jo sige: Jeg vil ikke modtage mæglingstilbudet. Jeg vil have det i retten. Jeg vil have en ordentlig retslig behandling.

Min tid er ved at løbe ud. Jeg kan ikke kommentere mere. Jeg har gjort det lidt rundt i stedet for at gå ind i hver enkelt ordførers bemærkninger, fordi der var så meget, der gik igen. Men jeg bliver nødt til lige at sige til slut, at jeg jo godt kan høre på denne debat, at SF ikke får vedtaget dette lovforslag i denne samling; så meget kan jeg høre af en debat. Men jeg har alligevel ikke fortrudt, at vi har fremsat det, for jeg synes, det er vigtigt, at også dette forslag indgår i vores videre kriminalpolitiske debat, og at det også indgår, når vi skal til at diskutere, hvad justitsministeren har fået ud af sin forsøgsordning. Jeg synes, justitsministerens forsøgsordning var alt for svag, fordi den var, som den var, og det var selvfølgelig derfor, jeg tænkte: Nej, nu laver vi noget, der er bedre, så vi kan få diskuteret det.

Jeg tror ikke, diskussionen i Danmark slutter, før vi har fået et institut, der på en eller anden måde ligner dette her. Dertil er vore nabolande nået alt for langt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Udgangspunktet i enhver af disse debatter

[Tom Behnke]

er jo spørgsmålet: Hvorfor straffer vi? På et tidligt tidspunkt også i forbindelse med nogle radiodebatter, som forskellige retspolitiske ordførere har været med til i Danmarks Radio, har vi ligesom fået slået fast, at det er for at forhindre, at det gentager sig, og at andre skulle gøre det samme. Og så er spørgsmålet: Hvordan forhindrer vi bedst det, og hvordan forebygger vi bedst, at det sker igen? Og netop her tror jeg, at dette lovforslag vil være et positivt element i debatten.

Men fru Ebba Strange svarede ikke på et meget væsentligt og centralt spørgsmål, som hr. Helge Adam Møller stillede, nemlig problematikken vedrørende forskelsbehandling af identiske kriminelle handlinger. Fru Ebba Strange var lidt inde på, at retterne heller ikke dømmer ens i lige sager, at forskellige domme også kan vurdere forskelligt, men med dette forslag vil der dog komme en markant forskelsbehandling af i øvrigt identiske kriminelle handlinger, og det synes jeg nok er det væsentligste spørgsmål i forbindelse med dette lovforslag. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fru Ebba Stranges kommentar til det.

(Kort bemærkning).

Bjarne Ørum (RV):

Da jeg talte om mæglerens rolle i lokalsamfundet, tænkte jeg altså ikke på fru Ebba Stranges lokalområde i Århus, det må jeg indrømme blankt.

Men lad os nu ikke smådrille hinanden. Jeg synes egentlig, det er et ret væsentligt spørgsmål i hvert fald for undertegnede, for disse mæglere vil jo få en meget central rolle over for de to parter. Der skal en meget stærk personlighed til at kunne optræde objektivt ikke blot i situationen, men også bagefter i lokalsamfundet, og det var faktisk i de mindre lokalsamfund, jeg kunne være bekymret for, om der er personer med den integritet, der gør, at man ikke går hen og bliver en, havde jeg nær sagt, retspolitisk smagsdommer helt uden for det retssystem, som vi ellers kender.

Det er det, der bekymrer mig, for jeg synes efterhånden, at det i vores noget diffuse samfundsmodel er lidt svært at finde nogen, der har lige netop de egenskaber, som hensynet til retssikkerheden må forudsætte, hvis en mæglerrolle skal være objektiv.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Jeg fik blot lyst til at sige meget kort, at fru Ebba Strange bestemt ingen grund har til at fortryde, at lovforslaget er fremsat. Jeg synes, det har været en fin fremlæggelse, gode tanker, og jeg håber ikke, det er sidste gang, der diskuteres konfliktråd her i salen.

Vores ændringsforslag i antivoldspakken er under bearbejdelse, og jeg håber da, at vores embedsfolk også har læst SF's forslag godt og grundigt og vil lade mange af de tanker få indflydelse på den nærmere udformning.

Jeg følte bare trang til at sige tak, fordi I kommer med sådan nogle tanker.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg vil blot til fru Ebba Strange sige, at jeg netop tror, at mange af de banale værtshus-slagsmål, som alligevel udgør en pæn del af voldssagerne, egner sig meget godt til at afprøve denne model på. Det er ofte et par venner, der er gået hen for at drikke et par bajere i fællesskab; så har de fået for mange, og så har det udviklet sig. Jeg synes, det er en god begyndelse at prøve tankerne af på disse sager, og så må vi se, hvordan det går.

Og så er vi i øvrigt positive over for hensigterne i fru Ebba Stranges lovforslag.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

De sidste bemærkninger minder mig om, at jeg brød en regel her i huset. Jeg burde have startet mine afsluttende bemærkninger med at takke for de positive tilkendegivelser, der har været fra ordførerne. Selv om man ikke har sagt, at man støttede forslaget, har der været mange positive tilkendegivelser, og det takker jeg for. Og jeg er enig med ministeren i, at hvis det overhovedet skal bruges i voldssager, så er det i sager som dem, han omtalte.

Så vil jeg sige til hr. Bjarne Ørum, at jeg ikke kan forstå, vi skulle være så meget ringere i Danmark, end de er i Norge og Sverige og Finland og Holland. Når de dér kan finde mæglere, så tror jeg også, vi kan i Danmark. Jeg kan så i øvrigt hilse og sige – jeg tror nok, jeg har skrevet det i bemærkningerne – at der har været stor interesse for dette forslag andre steder, og på Københavns Universitet har man med-

[Ebba Strange]

delt mig, at man faktisk laver kurser i mægling. Jeg tror også, det er noget, vi skal lære. Hvis man skulle blive spurgt, om man kunne have lyst til sådan noget, tror jeg da, at vi alle sammen ville sætte pris på at få et kursus i nogle håndgreb, inden vi gik i gang med det. Men som sagt tror jeg, vi er lige så gode som nordmænd, svenskere, hollændere og englændere.

Jeg vil godt kommentere hr. Helge Adam Møllers indlæg, men jeg synes nu, jeg gjorde det i min opsamling. Men det vil blive forskelligt, og jeg er godt klar over, at det bliver en af de indvendinger, der også vil komme i den offentlige debat. Jeg kan såmænd ikke sige andet til det end det, jeg sagde, da jeg svarede på det, nemlig at retfærdighed ikke altid er at behandle alle ens, men at personerne oplever, at de bliver behandlet værdigt og ordentligt, at man lytter til dem, og at de føler sig respekteret.

Det kan være svært for os at vænne os til i et land som Danmark, hvor en af vores grundsatninger er det dér med lighed for loven. Hvor forskelligt det vil blive, er der ingen af os, der kan sige. Der kan også indarbejdes nogle mønstre i sådan et forhold, men jeg synes, vi skulle tage chancen for at betræde nogle nye stier.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af tidsubestemt bidragspligt.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 1/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Justitsministeren (Erling Olsen):**

Beslutningsforslaget fra medlemmer af Fremskridtspartiet indeholder tre punkter.

Det første går ud på at ophæve tidsubestemt bidrag ved separation og skilsmisse, idet pligtens varighed højst kan udgøre 10 år.

Det er jo sådan, at der altid ved separation eller skilsmisse skal tages stilling til, om en af ægtefællerne skal pålægges pligt til at yde bidrag til den andens underhold. Det kan ske ved en aftale mellem ægtefællerne, hvilket i praksis sker i meget vidt omfang, og de situationer er ikke omfattet af beslutningsforslaget. Indgår ægtefællerne ikke selv en aftale om bidragsspørgsmålet, er det retten, der skal tage stilling til, om der skal fastsættes bidragspligt, og i givet fald til pligtens varighed. Fastsætter retten bidragspligt, skal statsamtet tage stilling til størrelsen af bidraget. Reglerne om afgørelsen af de spørgsmål findes i ægteskabslovens § 50. Efter denne bestemmelse skal retten ved afgørelsen af spørgsmålet om bidragspligt tage hensyn til, om den, der ønsker bidrag, selv kan skaffe sig et efter sine livsvilkår tilstrækkeligt underhold. Endvidere skal der tages hensyn til, om den anden part efter sine økonomiske forhold og de øvrige omstændigheder er i stand til at betale bidrag, og til ægteskabets varighed. Der kan også tages hensyn til, om den, der ønsker bidrag, har behov for støtte til uddannelse eller lignende. Hovedreglen efter ægteskabslovens § 50 er, at retten kun kan pålægge bidragspligt for et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 10 år. Som en undtagelse kan der fastsættes bidragspligt for længere tid end 10 år, herunder tidsubegrænset bidragspligt, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Hovedreglen blev indsat i loven i 1989, og dengang var der mellem alle partier med undtagelse af Fremskridtspartiet enighed om, at det var nødvendigt at opretholde adgangen til at pålægge tidsubegrænset bidragspligt i særlige tilfælde. Fremskridtspartiets holdning var i 1989, at der ikke burde være adgang til at fastsætte bidragspligt for længere tid end 5 år.

Det foreliggende beslutningsforslag indebærer, at der skal gælde en hovedregel om, at bidragspligten ikke kan overstige 10 år, så denne